

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap. MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haassenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haassenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában

141. szám.

BRASSÓ, Szombat, december 5-én.

I-ső évfolyam 1885.

A Brassó városi ipariskola és Diamandi Manole, a brassói iparkamara elnöke.

T. olvasóink nagyon jól tudják azt, hogy Brassóban 1881 óta két ipariskola áll fenn, n. m. az állami és a Brassó városi, mely utóbbit a folyó évig „non confessionel” vagy magyarul: felekezeti nélkülinek neveztek s tannyelve a német volt. Ebbe az iskolába járt évenként 140—160 iparos-tanonc, nagyobb számban szász és igen kevés magyar és román tanonc. Ha Brassóban az iparos-tanoncok létszámát 800-ra tesszük, rögtön átlátjuk, hogy iskolába sohasem járt mintegy 640—700 iparos tanonc, hanem úgy nőtt fel istenszámban, mint miveletlen földön a vad kender. Ezen oktatás nélkül felcseperedett tanoncok legeslegnagyobb része — fájdalom — magyar volt, a kisebb rész pedig szász és román.

Csodálkozhatik-e valaki, ha ilyen eljárás mellett Brassó ipara nem emelkedett abban az arányban, mint azt az újabb kor igényei megkövetelték? hogy például Románia városaiban a szabad Duna-hajózás és közelebb a vasutak megnyitása után a híres brassován kereskedőket s átlalok a brassói ipart a német, angol és francia iparok elnyomták?! Mindezek szemünk előtt történtek.

Komoly és a város ipari és értelmi érdekeit szívükön és lelkükön hordozó brassói magyar polgárok már ezelőtt tíz évvel átlátták, hogy képzett iparosok nélkül Brassó alá fog sülyedni, polgárai el fognak szegényedni és a szélrózsa minden irányába elszéledni. Megkísérlették tehát az iparos-tanoncok oktatását szélesebb alapra fektetni. — Öt évig folyt a hálátlan munka, mert Brassó város képviselő-testülete és a nonconfessionel ipariskola fenntartói ezt a jelszót hangoztatták: maradjunk a régienél!

Mint az állami iskolák szervezésénél, úgy az ipariskoláknál is a vallás- és közoktatásügyi miniszter jött segítségére Brassó polgárainak. 1881-ben a brassói magyar polgári kör és az állami iskolák gondnokságának felterjesztései következtében elrendelte a megyei tanfelügyelőnek, hogy állítsa fel Brassóban az állami polgári iskolában az ipariskolát államköltségen, de hívja fel úgy a város képviselő-testületét, valamint a brassói iparkamarát is, hogy járuljanak hozzá ennek az állami ipariskolának a fenntartásához is, miután a város „nonconfes-

sionel” ipariskola évi fenntartására ezereket áldoz s miután az állami ipariskolába járó tanoncok magyar, szász és román mesterei is ép olyan adófizető polgárai a városnak, mint azon magyar, szász és román iparos-tanoncoké, kik a nonconfessionel ipariskolába járnak. — A miniszter urnak ezen jogos felhívása ellen a város képviselő-testületében különösen Diamandi Manole képviselő kelt ki egy mocskos beszédben, mely szégyenére szolgált Brassó város képviselő-testületének s mely egy szennyfolt leend Brassó város ipartörténetében, midőn eljő az idő e történet megírására.

Most hagyjuk pihenni a „Kronstädter Zeitung”-nak azt a számát aktáink között s menjük tovább.

Az 1884. évi ipartörvény megtöltötte a brassói állami és nonconfessionel ipariskolákat. Miniszteri biztos neveztetett ki az ipariskolák szervezése és felügyeletére Jágócsi Péterffy József személyében. Kimondatott, hogy a törvény értelmében jövőre ipariskolákat csak az állam és községek tarthatnak fenn. Ennek kifolyása volt pl. Brassóban, hogy a rom. kath. ismétlő-iskola megszüntetett, a gör.-kel. alsó-foku kereskedelmi iskolába járó iparos-tanoncok vagy az állami, vagy a városi iparos iskolába utasítottak; hogy nem a szász egyetem, hanem maga a város tartozik ipariskolát tartani; hogy az értelem nélküli „nonconfessionel” ipariskolának az öt megillető igaz név, a „városi ipariskola” név adatott; hogy a „városi ipariskola” bizottságát a képviselőtestület választja, mely bizottságba a miniszter két tagot fog kinevezni, s ez a kinevezés meg is történt Nagy István és Bartha István polgártársaink személyében.

És mi történik 1885. november hó 28-án Brassó város rendkívüli képviselő-gyűlésében? A miniszteri rendelet előadásával megbízott ötös bizottság azt javasolja, hogy a miniszter által kinevezett két tagot fogadják el, de csak mint az állam felügyelő közegét; tehát mint néma hallgatókat, szavazat nélkül. A tanács már tovább megy egy lépéssel s azt mondja, hogy fogadják el, de csak feltételeken. Erre feláll Diamandi Manole, a brassói iparkamara elnöke és tart a miniszter ur által kinevezett két tag miatt — kik személyesen ott voltak — olyan beszédet, a mely minden józanul gondolkozó és nemzetiségi tulzástól ment brassói

magyar, szász és román ajku polgárnak arcába kergeti a vért s önkénytelenül azt kell kérdeznünk: eszénél volt-e ez az ember, vagy elment-e az esze?

Azonban mielőtt tovább mennénk, lássuk, kiket választott meg a Brassó városi ipariskola-bizottságba ez a november 28-án tartott rendkívüli városi képviselő-közgyűlés közfelkiáltással? 1. Resch Károly ékszerészt, 2. Schnell Károly ügyvédet, 3. Schlandt Gottlieb bőrgyárost, 4. Günther Adolf posztógyárost, 5. Dick Ede bádogost, 6. Lengeru Juon román ügyvédet, 7. Fink András építőmestert, 8. Kórodi Lajos ág. ev. közép-tanodai igazgatót, 9. Popovici Basile román asztalost, 10. Herter Johann harisnyakötőt. Tehát — és ezt kérem, jegyezzük meg jól — megválasztott 8 szászt és két román, kik között van 2 ügyvéd, egy szász és egy román. Erre a tanács félrevonult és megválasztotta ennek a bizottságnak elnökéül Dück József szász bőrgyárost. E szerint áll a Brassó városi ipariskola-bizottság 9 szászból és 2 románból. Van pedig a városi ipariskolába maig beírva 330—340 iparos-tanonc, a kiknek egy harmada bizonynyal magyar, ha még nem több.

Kérdem akármelyik higgadt és elfogulatlan brassói magyar, szász, és román ajku polgártól: nem a legvakmerőbb arczulusapása-e ez a választás mind a brassói magyar elemnek, mely a város összes lakóinak egyharmadát teszi, mind ama híres szász erénynek, melyet a „prudens et circumspecti”-vel szoktak kifejezni? ... Hát pária-e ez a tizezer magyar Brassóban? Hát egyetlen magyar sincs abban a Brassó városi képviselő-testületben? Hát egy Lázár Gerő, egy Vasady József, egy Kórodi József nincs-e abban a képviselő-testületben? Nincsenek-e ők olyan kereskedők, iparosok, mint akármelyik a megválasztottak között, akár vagyoni, akár értelmi tekintetben?

Az-e a bűnök, hogy magyarok? Vagy mi egyéb?

Belföld.

Országgyűlés. A képviselőház 2. án d. e. 10 órakor Péchy Tamás elnökle alatt tartott ülésében az elnök bemutatta Nyitra megye és Kecskemét város feliratait a műbor-gyártás megtiltása, Nyitra megye felirátát az oláhezigányok kóborlásának megállítására, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának kérvényét

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Az én szomszédaim.

— Csevegés. —

Baráczy Sándortól.

Hazamentem látogatni. Üres ház, hideg tüzhely üdvözölt; lakói messze költöztek, mint a vándormadarak. A magas kályhafűtők kigyózó diszitményei csodálkozva merengtek rám. A halvány falon pókhálós kép esüngött: Lionardo utolsó vacsorája: a szoba közepén ódon asztal: e körül folyt hajdan az édes beszélgetés zord téli esteiken; egy kerevet a szögletben: erre leültem s beteg fejemet tenyereimbe hajtva, elméláztam hosszasan-hosszasan.

A virágos kerteskét az eresz előtt gyom verte föl: mintha hálátlan feledés koporsófedele nehezült volna elhunyt multnak emlékére! Csak a havasi berekenye kandikált a homályos ablakon vidám zöldelőn be s susogása fanyar mosolyra ébresztett: Egyedül, betegem, kihalt szülőházban!

Az ajtó hirtelen kinyílt. Kádár Marci lépett be, füstölő korondi pipával szájában. „Jó estét!” szöla, s fogrása közt kedélyesen köpködött maga elé. Tanuló korában famíliasom volt a falusi tanodában. Innen a viszontlátás feszitelen öröme.

„Hát, mi újság?” kérdem.

— Nyomorúság, baj, sok adó s kevés pénz!

„Hát, hogy vannak szüleid?”

— Anyám vestet köhög apámmal. Heftikában vannak: az ember fáradtan hazatér a havasról késő este, s aztán éjjel sem képes nyugodni az öregék kö-

högésétől. S az ember fizessen értük még fejadót is: 9 forintot pengőben!

A durva suhancz materialisztikus panaszát Silló Feruka belépte szakította félbe. Vigyori kép nyult végig a bozontos haj alatt. Karsu termet mozgékony tagokkal, mint a nád.

Kezet fogtunk; köny csillogott szemében.

„Mi lett téged? Hisz soha sem láttalak szomoruan!”

— Oh, ne kérdezze! Apám kitagadott az ital miatt. Pedig nekem innom kell, mert... S itt fejét vakarni kezdé.

Más irányba tereltem a beszéd menetét. Kérdezősködtem a halottak és élők után. Mit csinál Cson-tiné, a pityergő asszony, ki rigmusokban siratja el egy fogás kálácsért a falu halottjait? Hogy van Sótalan Józsi? Csipás Aló, s Gömbö Szabó Ferencz a régi szolgánk? — Mert becsületes embernek még cifra neve is szokott lenni. Csik-Tusnád lakóinak guny-neveit például: Imets Fülöp Jákó sok ékes hexameterbe szedte; s tanulhatna abból Szarvas Gábor uram annyi törzsgyökeres magyar szót, hogy Czuczor — Fogarassy elbujhatnék előre.

„Hát most ki a legszebb leány a faluban?” kérdem a szomorgó Silló Ferukát.

— Ki volna más vágott, schopenhaueri blasírt-sággal közbe Kádár Marci, mint a kiért ő maga bolondul: Kuki Szabó Rózi! De fűtyölnek neki az öregék; azt mondják, hogy nekik nem kell részeges legény vőül, mint a milyen ez a Feruka. No, csak lenne az én unóborjómak pária, valahogy csak tün-

ném az öregek köhögését, anélkül hogy feleségre, új tartóra fájtátnám fogamat!

„De az asszony egy szükséges rossz a háznál,” vetém közben.

Feruka, a sentimentalisabb legény szinte sirva fakadt e szavakra.

— Nem bannám én mondá sohajtva, naponta egyszer egyem s tenyerem hólyagozzék fel este-reggel, csak lenne enyém az a Rózsika, az én tiltott menyországom!

Furcsák a gusztusok: az egyiknek ünőborju, a másiknak feleség kell!...

Másnap kora reggel beállit hozzám Kuki Rózi anyástól.

— Csak azért fáradtunk ide, szól az asszony, hogy beszélje mint okos ember a leányomat le erről a szomszéd Ferukáról, mert az még a Krisztus palástját is meginná. Aztán a nincsenből nem lehet megélni; üres kamarának bolond gazdasszonya! Aztán a szerelem hamar kirepül az ablakon!

A lány némán állott mellette; egyik tenyerére hajtva tojásdad-kerek arcát, áldozatként merengett rám Talán észre sem vette, hogy sűrű könyei lihegő keblére felénken hullanak.

„Hát adják isten hírével hozzá, hisz a jó fehérenp még ördögből is képes anglyalt csinálni. Látja e Ordás Biri be jól él Kacsula Sovány Mózsival? Pedig ez sem köpte ki a pálinkát a szájából. Hát Kicsi Fazakas Józsi? Hát Birta János a degeneges? — S most mind jó gazdák, takarékosak, s megbecsülik az asszonyt.

(Vége következik.)

pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

az 1877. XXII. t.-cz §-a módosítása tárgyában. E kérvények a kérvényi bizottsághoz utasítottak. Ezután beadattak a törvényhozás két háza közti érintkezés módjának szabályozása tárgyában kiküldendő országos bizottság tíz képviselőházi tagjára a szavazati jegyek. Megválasztottak: Irányi Dániel, Hódossy Imre, Horváth Gyula, Kemény János, Láng Lajos, Rakovszky István, Zichy Antal, Vukotinovic Lajos, Cernátony Lajos és Falk Miksa. — Végül Olay Szilárd terjesztett elő interpellációt, kérve a pénzügyminisztert, mikor fogja az aranyjáradék konvertálásáról szóló jelentését a ház elé terjeszteni, és felvilágosításokat kért az elért kamatmegtakarítás elszámolása és hova fordítása iránt. — Az interpelláció kiadatott a pénzügyminiszternek.

A ház munkarendje akként léven megállapítva, hogy a mandátum meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat a jövő kétfői ülésben tárgyalatik, kimondott, hogy a legközelebbi ülés, csupán a kérvények tárgyalása végett, szombaton fog tartatni.

— **Vasut a Székelyföldön.** Lapunk az első között sürgette a székely megyék bevonását a magyarországi vasuthálózatba. Ismételve fejtettük ki, hogy a nemzeti, gazdasági és stratégiai szempontok egyaránt követelnek egy, a székelyföldön építendő vasutat. Most az első székely vasut ügye a valóság stádiumába kezd lépni. Ifj. Dániel Gábor és Ugron Gábor ugyanis, mint engedményesnek kibocsátották az első székely vasut tervezetét. Kiemeljük belőle a következőket:

A vasut a magyar államvasutak Héjasfalva állomásától indulna ki és Székely-Keresztur, Bögöz, Székelyudvarhely, Zeteleka, Bozita, Limbus, Hargitta-Délhegy, Marosnyire, Csik-Szent-Domokos, Oltfalva, Csikrákos, Szépviz, Gazuro, Fügestelek, Gyimes, Felsőlak, Gyimesbükk, Ganics, állomások érintésével a gyimesi szorosig haladna. A vonal hossza 213.2 kilométer. A talajviszonyok a vasut építésére nézve rendkívül kedvezők, a vasut emelkedése az egész vonalra nem több mint 10%, a sík földre esik 47 km., a völgyi nehezebb részre 64.2 km., a dombos helyen menő vonalrészre 42 km., a könnyebb hegyi részre 25 km., a nehezebb hegyi részre 35 km. Az építési költségek összesen 7.047,286 frttal irányoztatnak elő, beleértve minden költséget és a 3.750,000 frt tőke beszerzésénél 25%-kal számított tőkeveszteséget. — A fedezet lenne: 1. a megyék 900,000 frt, 2. községek egyesek, 100,000 frt, 3. postamegváltás 800,000 frt, 4. állami hozzájárulás 1.500,000 frt, 5. elsőbbségi kötvény 3.750,000 frt után 2.886,000 frt, 6. hozzá számítva a pénzbeszerzési veszteséget 938,000 frt, összesen 7,124,000 frt. Az engedélyeseknek elhatározott szándékuk a vasutat Zetelakáig mindenesetre kiépíteni, akár vezettetik a vonal tovább, akár nem.

A szerb-bolgár háború.

Mit akar Anglia a Balkánban?

A konstantinápolyi konferencia mult szerdai (nyolczadik) ülésében formulázta Anglia képviselője külön követeléseit a keleti kérdésre vonatkozólag. Ez alkalommal Said pasa mint elnök az eddigi megállapodásokat tartalmazó jegyzőkönyvet terjesztette elő végleges elfogadás végett. A jegyzőkönyv pontjai a következőket tartalmazzák:

1. A török kormány a berlini szerződés értelmében fölhatalmazást nyer a keletruméliai ügyet rendezni. — 2. Mig a szultán a keletruméliai kormányzót kinevezi, két török birodalmi biztos fogja ott az ügyeket vezetni. — 3. Egy bizottság megy Keletruméliába az ottani népesség panaszainak és kívánságainak megállapítása végett. — A 4. és 5. pontok a török biztosok és a vegyes bizottság részére tartalmaztak utasításokat.

A jegyzőkönyv feolvasása után föllállott White angol képviselő s általános meglepetés közt a következő ellenjavaslatot tette:

1. A főnebbi első pontból a „berlini szerződés értelmében” szavak *kihagyandók*. — 2. A főnebbi második pontból a „keletruméliai kormányzó kinevezéséig” tétel kihagyandó. — Az angol követ ezután kijelentette, hogy az angol kormány a berlini szerződést létezőnek többé már nem tekinti s a keletruméliai kormányzó kinevezését is ellenzi azért, hogy a bulgár néptől az unio lehetősége már előre el ne vétessék.

Az angol követ ellen Calice báró osztrák magyar követ fejtette ki álláspontját a berlini szerződés fenn tartása és a „status quo ante” mellett s ehhez a többi hatalmak követei sorra csatlakoztak. Ezzel a konferencia tényleg véget ért. Said pasa megtette ugyan, hogy még egy gyűlést hívott össze, de ez még csak nem is ereszkedett bele a kérdés lényegébe.

London, dec. 3. Mint a „Times” szerb for-

rásból értesül, Szerbia hivatalos képviselői által kijelentette, hogy *el van tökéltve a háborút újra megindítani*, ha Sándor fejedelem pénzbeli kárpótláshoz ragaszkodnék.

Pétervár, dec. 3. A czár tegnapi napiparancsa kedvező benyomást tett és az az általános nézet, hogy *Oroszország most már nem fogja a bolgárok iránt érzett rokonszenvét elnyomni és Bulgáriának Keletruméliával való uniója ellen nem fog akadályokat gördíteni.*

Budapest, dec. 3. Sándor bolgár fejedelem a nála tisztelt rumélia tisztnek kijelenté, hogy az *unio eszméjéről nem mondván le, annak művét folytatja.*

A fegyverszüneti alkudozások a bulgárok merész követelései miatt lassan haladnak előre. *Általánosan hiszik a háború közeli megújulását.*

Román lapszemle.

»Athatva a helyzet fontosságától, kijelenti, hogy a kormány lábba taposta az összes közjogokat, szabadságokat, s mind azokat az elveket, melyeket a szabadelvű párt egy félszázad óta lobogójára irt. Feláldozta Romániának minden életbevágó bel és külérdekeit, csak azért, hogy a hatalmat megtarthassa. A szabadelvű párt, melynek vállain jött ez a kormány a hatalomra, köteles a haza és saját érdekekben kijelenteni, hogy ez a kormány nem érdemli többé bizalmát nem csak öreg hitsorsosainak, de az egész országnak sem.«

T. olvasóink látják e sorokból, hogy Romániában is értenek a korteskedéshez. Mig nálunk a szabadelvű párt olyan rendületlen, mint akár a Nagy kő h a v a s, addig odaát ketté szakadt az és a testvér t. i. Bretiano Demeter, testvére Bretianó János miniszterelnök ellen emeli fel a pártütés lobogóját, hogy testvérét megbuktassa és annak székeben ő üljön! Hát ez bizony elég undorító látvány, nem kérünk belőle. Ennek a pártütő szabadelvű pártnak egyik főszóvivője Cogalniceano Mihály, ki a bukaresti „Telegraphu” szerint azért is nehezte a miniszterelnökre, hogy ha már oda adta a muszkanak Beszarabiát, miért nem adta pénzüért? Bizonyos, hogy a ki mézzel bánik, néha-néha ujjait is beszopja, ezt jegyzi meg az említett lap, s ennek éle Cogalniceano felé van fordítva, a ki akkor szintén miniszter volt és így neki is jutott volna Beszarabia árából valamicske. De nekünk úgy tetszik, hogy a brassói „Gazeta” is kezd ezzel a liberális(?) ellenzékkal kacintgatni. Ezt árulja el 256. sz. vezércikke, melyben azt Károly trónbeszédével, mit tudvalevőleg a minisztertanács állapít meg — nincs meg elégedve s így románabb Bretianó J. miniszterelnök-nél. »Az országgyűlési vitatkozások megfogják némileg világítani a helyzetet. Bretianó miniszternek most kemény harca leend az ellenzékkal, mely a Rosetti és Bretianó Demeter-féle csoportok egyesülésével megszilárdult.« Így vélekedik a „Gazeta” s így megérjük, hogy a testvér a testvért, egyik szabadelvű(?) párt a másikat megbuktatja Bukarestben. Maradjon ez a di-csőség övék s mi idehaza ne utánozzuk az ilyen párt-hadjáratot, melynek egyetlen célja a hivatal-vadászat. Hanem elég lesz most ebből ennyi. Majd fogunk a bukaresti országgyűlés vitáiról megemlékezni. Most tehát csak maradjunk idehaza.

Nagy örömet szerzett a kolozsvári »Ellenzék« a brassói román lapnak. Hogyan! Hát még ez is megtörténhetett? Meg ám! Azt irta valami a'apos levelező az Ellenzéknek, hogy Háromszék mivelt közönsége tudni sem akar az erd. mr. kultur-egyletről, sőt arra gunyosan mosolyog. Ezzel azt a csudát tette meg, hogy a »Gazeta« így örvendez: »Ime egy megye, mely megértette a magyarosító kultur-egylet utópiáit és őrizkedik magát nevetségessé tenni.« Háromszék megye sem hitte valaha, hogy ilyen nagy kitüntetésben részesüljön. Már most meglátjuk, hogy milyen szívesen fogják a háromszék megyeiek ezt a kitüntetést fogadni. Elég most annyit tudnunk, hogy megvan Háromszék megye dicsérve a „Gaz.” által. De bezzeg nincs megdicsérve Kis-Küküllő megye azért a 10,000 forintért. Ennek híre megdöbbsentette a Gazetát és ezt a tanácsot adja: »Tiltakozzanak erőlesen az adózók ezen tény ellen.« Hogyan képezhet többséget 11.000 magyar, 92.000 lakos ellen? Furcsa dolog. A bizza, igazán furcsa, de megtörtént s miután csak egy ember szavazott ellene, még pedig olyan, a ki gr. Haller Jenőnek négyszem között megígérte, hogy nem szavaz ellene, ez is megrestelte votumát és ott hagyta a gyűlést. »Csak egyetlen román, már t. i. igazlelkű román találkozott« (?) kérdezi a „Gazeta. Csak egyetlenegy az isten adta, a többi nem volt »roman de inima.« Vigasztalódjék a „Gazeta” azzal, hogy a fárá de inima maghiar eléggé kárpótolta őt most egyszer az »Ellenzék« papolczi levelezőjében. A ki magyar közmívelődsre nem áldoz, az olyan »romanu de inima,« a ki pedig áldozni mer, az ilyen »román fárá de inima.«

Igazán holtig tanul az ember ebben az árnyék világban Brasovu vároában!

Mi bizony mind feljegyeztük ezeket a kultur-egylet történetének számára, hogy csináljunk egy-egy vig percet a késő utódoknak is, mialatt a mostani nemzedéket eleget busítjuk a Gazetával, a melynek minden száma békét és szeretet hirdet e hazarész lakóinak. Még pedig milyen szeretetet!

Mikor Tisza Kálmán miniszterelnök azt kívánta, hogy az uristen még az ellenzéket is éltesse: akkor a „Gaz.” is gondolt s ha tudna románul, bizonyosan ezt kívánta volna: »Să trească seracă!« Hogyan ne kívánta volna, mikor a „Gaz.” magán sürgőnye Budapestről így szól: Manifestatia impositantă!!

Czenkalji.

A Tisza-jubileum.

A miniszterelnök s a nemzetiségi megyék.

Fogaras megye. Horváth Mihály főispán: Nagyméltóságú miniszterelnök ur! Kegyelmes uram! Hazánknak ma nagy ünnepe van, melyre mi is eljöttünk, Nagyméltóságodat 10 évi miniszterelnöksége, 10 éves dicső kormányzásáért üdvözölni. Fogaras megye az első egyike volt azon megyék között, a melyek egyhangulag elhatározták Nagyméltóságodat e napon feliratilag, üdvözölni. Én voltam azon szerencsés ezen határozat teljesítésével megbízott, melyet fel is terjesztettem Nagyméltóságodnak. Azonban nemcsak feliratilag küldöttségileg is eljöttünk, hogy előszóval is fejezzük ki Nagyméltóságod iránti tántoríthatlan ragaszkodásunkat, kifejezzük őszinte szívből jövő üdvözléseinket és kérjük Nagyméltóságodat méltóztassék Fogaras megyét eddig is tapasztalt jóindulatában, hazafias érzelmében megtartani, kérjük a mindenhatót, éltesse Nagyméltóságodat, hosszú években keresztül, hogy Nagyméltóságod, szeretett magyar hazánkat még sokáig hazafiasan kormányozhassa, az e hazát lakó népek meglegedését jólétét eszközölhesse; szóval hazánk dicsőségére, felséges királyunk meglegedésére, mélyen tisztelt családja boldogságára, örömére, a mindenható uristen Nagyméltóságodat még hosszasan éltesse! (Éljenzés.)

Tisza Kálmán: Nagy köszönettel vettem már régebben a feliratot; köszönettel veszem mostani megjelenésüket is. Fogaras megye is azok közé tartozik, a melyeknek fontos hivatása van, az a hivatása ugyanis: meggyőzni a világot, hogy lehet valaki tösgyökeres, született magyar, de azért tisztelni tudja mások nemzetiségét azon feltétel alatt, ha azok más nemzetiségűek e mellett úgy mutatják magukat mint a magyar államnak hű polgárai, (Tetszés.) Ezen feladat felé láttam Fogaras megyét mindig törekedni reménylem, ez lesz továbbra is feladata, s így felesleges mondanom, hogy mindig örülni fogok, ha érdekükben valamit tehetek. (Lelkes éljenzés.)

Szebenmegye: Brennerberg Mór főispán: Nagyméltóságú miniszterelnök ur! A haza távoli délkeleti vidékéből, Szebenmegyéből — bár nem is a megye bizottsága vagy pedig párt által küldve — de mégis eljöttünk, jelét adni annak miként örülünk mi is, a megyei, valamint az általi tisztikar, az állami iskolák, a polgárság és az iparosok képviselői, hogy az Uristen megengedte érne e szép ünnepet. Örvendünk ez ünnepen mi is, örvendünk főképp azért hogy épp Nagyméltóságod bölcs vezetése alatt sikerült Magyarországot odajuttatni, hogy az európai államok közt tekintélyes, fontos állást foglaljon el. Kívánjuk szívünk mélyéből, hogy az Uristen Nagyméltóságodat még sok évig éltesse és — ha még szabad valamit kívánunk — fokozza Nagyméltóságod és a haza boldogságát az által, hogy a nemzet valamennyi faju és hitfelekezetű tagjai meggyőződjenek arról, hogy a magas kormány törekvése nem egyéb, mint hogy minden különbség nélkül egyaránt mindnyájunkat boldogítsa! (Éljenzés.)

Tisza Kálmán: Köszönöm szíves megjelenésüket és csakis azon reményemnek akarok kifejezést adni, hogy azok is, kik tán ott, a honnan megjeleni méltóztattak, még abban kételkednek: szintén meg fognak győződni arról, hogy mindenki, ki e hazának fia, itt benn, nemzetisége teljes magatartásával boldog lehet és hogy kívül a haza határai egyiknek sincs mit keresnie. Különben megújítom köszönetemet. (Éljenzés.)

Megyei ügyek.

Indokolása a brassómezei tisztviselők nyugdíj-szabályzatának. (Vége.)

Ezt megkívánja az igazságosság és méltányosság annál inkább, mert Brassó megyének 1876 évi megalakítása alkalmával részint volt Brassó város és vidékénél, részint más hatóságok vagy bíróságoknál szolgált oly tisztviselők is léptek e megye szolgálatába

s tartották meg állomásaikat a törvényhatósági bizottság által 1877 évi december hó 21-én eszközölt általános tisztújításnál történt választás alapján s azóta is kik már megyei szolgálatba lépésük idejében oly szolgálati idővel bírtak, mely után ha a megyéhez át nem lépnek, egy vagy más oldalról nyugdíj remélhettek.

S habár ily eset ezen megyénél kevés számban s csak a korosabb tisztviselőkre nézt fordulhat elő, nem tartanók e megye igazságszolgáltatásával, tekintélyével és méltóságával megegyeztetetőknek, ha évek során kiérdemelt fáradságos munka jutalom nélkül maradna.

Előfordulható ily esetek elbírálására azonban, sem személy, se testület, se hatóság oly illetékes nem lehet, mint Brassó megye törvényhatóságának bizottsága, melynek tagjainak ugy a fenforgó viszonyokat, valamint a nyugdíjaztatandó egyént és annak érdemeit közvetlen érintkezés útján kiismerni alkalma volt, miért is a 8 és 19 §§-okban kapcsolatosan bátrak voltunk ajánlatba hozni, hogy ilyen esetekben felelősségi jog kizárásával egyedül a megye törvényhatósági közgyűlése határozzon. —

A felsoroltakhoz képest módosítani kellett a minta 30-ik §-át, ajánlatunk ugyan csak 30 §-ban kimondja, abban miszerint ezen szabályrendelet véglegesítetté akkor fog, midőn 120.000 ./. egyszázhuszezer ./. forint tőke együtt lesz. —

A minta VI. és VII. részében az özvegyek és árvák ellátására nézt a leküldött mintától csekély eltéréseket egyszerűen indokolhatni azzal, hogy a tisztviselőnek nagyobb megnyugvására szolgál, ha övéinek esetleges biztosításában részben legalább megnyugodhatik, mintha saját énjéről van szó.

Alapszabály-tervezetünk indokolását ezzel befejezve, bátrak vagyunk megjegyezni, hogy nem tartozunk ugyanazok közé, kik az adófizető polgárok részére a terhek szaporítását könnyen veszik, mind azon által nem habozunk kijelenteni, hogy a megyei nyugdíjintézmény oly fontos és humánus érdek, hogy annak létesítésétől midőn az állam ép semmivel, a megyei adófizetők pedig — akkor midőn az 1883 évi XV. t. cikkben 3%-nyi megyei pótdadó kivételére adott jogát különben is igénybe nem vette — adóforint után 1/8 krnyi pótdadóval lennének habár legrosszabb esetben harmincz éven is át terhelendők, visszariadnunk nem szabad, sőt ezt létesíteni a közigazgatás jól felfogott érdekében is mellőzhetlennek tartjuk.

Végül bátrak vagyunk ajánlatba hozni, hogy jelen ügy tárgyalásánál a megyei tisztviselők csak tanácskozási, de szavazási joggal ne bírhassanak. —

Brassó, 1885 Október 30.

Roll Gyula s. k. alispán.	Maager Ferencz s. k.
Koós Ferencz s. k.	Dr. Fabricz József s. k.
Carl Bolesch s. k.	László Gerő s. k.
Harmath Lajos s. k.	P. Horváth s. k.
	Tompá Sándor s. k.
	tollvivő.

Brassó megye tiszt-, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzete, valamint azok özvegyei és árvái nyugdíjintézetének alapszabálya.

(Folytatás.)

2. Az ellátásért vagy nyugdíjazásért folyamodók kérvényeinek azon esetben az alapszabályok értelmében való elintézése s ellátási, illetve nyugdíj-illetményeiknek utalványozása, midőn a kérelem az alapszabálylyal teljesen összhangzó, fentartván magának a törvényhatósági bizottság a törvényhatóság, mint a nyugdíj-alap legnagyobb részbeni alapítója nevében, minden oly egyes esetben, midőn régibb tisztviselő, segéd- és kezelő-személy, vagy szolga az 1878. év előtti szolgálati idejének nyugdíjaztatása alkalmával tekintetbe vételére folyamodik, külön-külön határozni s hozandó megokolt határozatát végrehajtás előtt jóváhagyás végett belügyminiszter ur ő nagyméltóságához fölterjeszteni.

3. A megyei, illetve nyugdíjintézeti pénztárnok által a megyei házipénztártól elkülönítve kezelt pénztárnak félévenkénti megvizsgálása, mely pénztárt azonban az alispán a megyei pénzkészletéről és számviteléről szóló szabályzatban meghatározott módon és időközben, egy választmányi tag felhívására pedig a felhívó jelenlétében azonnal is megvizsgálni tartozik.

4. A pénzügyintézetek megjelölése a melyekbe az alapítóke elhelyezendő és a bevásárlandó értékpapírok meghatározása.

5. Az ellátást vagy nyugdíjat élvezők által illetményeik kiszolgáltatására nézve emelt panaszok megvizsgálása és elintézése.

6. A nyugdíjalap mult évi állapotáról s pénztárának állásáról szóló kimerítő jelentésnek a megyei bizottsági tavaszi közgyűlés elé való beterjesztése s ennek útján közhírré tétele.

7. Minden ülésről rendes jegyzőkönyvet vezet. Nem egyhangú szavazásánál a szavazás a jegyzőkönyvbe névszerint iktatandó be.

8. Utalványozza az alap kezeléséről netalan fölmerülő költségeket.

9. A választmány tagjai, valamint a szavazati joggal nem bíró főjegyző, aljegyző és pénztárnok a nyugdíjintézet körüli teendőikért semmiféle díjazásra igényt nem tartathatnak.

10. Érvényes határozat hozatalra az elnökön kívül legalább négy tag együttes jelenléte és általános szótöbbsége szükséges. A szavazatok egyenlő megoszlásának esetében az elnök szavazata dönt.

9. §.

A választmány határozatai ellen beadott felfolyamodványok felett másodfokulag a megyei bizottsági közgyűlés, harmadfokulag pedig belügyminiszter ur ő nagyméltósága határoz. A felfolyamodványok 8 nap alatt beadandók.

10. §.

Az alispán mint a választmány elnöke képviseli a nyugdíj-alapot és választmányát hatóságok és magánosok irányában, összehívja a választmány üléseit, a megalakulás és minden tisztújítás után a közgyűlést, kitűzi a napirendre kerülendő tárgyakat, mire nézve minden felfolyamodvány hozzá nyújtandó be, minden esetleges indítvány a gyűlés előtt neki ejelentendő. A 8. §. 2. pontjában a törvényhatóság részére fenn tartott jog előfordult esetben pedig köteles az alispán a beadott felfolyamodványt a legközelebbi megyei bizottsági gyűlésnek a választmány véleménye mellett előterjeszteni.

Az alispán írja alá az elnök és a gyűlés által kiküldött két hitelesítő választmányi tag által hitelesített jegyzőkönyvet, s minden a választmány nevében kiadott iratot. Ő tartja meg vagy rendeli el a pénztári vizsgálatot, melyet egy választmányi tag felhívására megtenni tartozik; nála van a nyugdíjalap főpénztárának egyik kulcsa. Akadályoztatása esetén a főjegyző helyettesíti.

(Folytatás következik.)

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hír. Gróf Bethlen András főispán úr ő méltósága a f. hó 4-iki gyorsvonattal ismét városunkba érkezett. Ő méltósága huzamosabb ideig fog szerencsétlenül ittlétével.

Binder Lajos erdélyrészi iparfelügyelő ur hivatalos körútjában e napokban városunkat is meglátogatta. Látogatásának célja egy iparrajzi-kolának felállítására képezte, mely hivatra volna az építészeti és faipar terén működő segédeknek a szakmájukhoz tartozó rajzolásban szakoktatást adni. Ez eszme szélesebb körben megbeszélte, abban történt megállapodás, hogy ez iskola részére egy új helyiség fog berendeztetni, hol a jelentkezők hivatalos tanulási órán kívül és szabad idejökben dolgozhassanak. Az intézetet szakértő mérnökök fogják vezetni. A tanítás díjmentes. A jelentkezők ismereteik alapján kezdők és haladók csoportjára fogják osztani, egy-egy csoport hetenkint öt órát tanul a később meghatározandó esti, vagy vasárnap d. u. alkalmas órában. Midőn ezen, városunk iparának fejlődésére nézve nagyhorderejű intézkedést a legnagyobb örömmel konstatáljuk, egyszersmind felhívjuk mindazon segédek, kik e tanfolyamban részt kívánnak venni, hogy az „iparos ifjak önképző és betegségyógyító egyesületének” Rozsapiaczon levő helyiségében kitett aláírási ivre nevüket hétfőn estig aláírni szíveskedjenek.

Megegyi ügyek. Brassó megye törvényhatósági bizottsága folyó hó 17-én rendes közgyűlést tart. Az állandó választmány ülése 13-án, a számonkérészéke pedig 15-én reggel 9 órakor fog megtartatni.

A „Philharmoniai hangverseny” tegnap igen szépen sikerült. Szándékunk ez érdekes és élvezetes estélyre még kimerítőbben visszatérni. — Kedden „Mária fogantatása” ünnepe alkalmából a helybeli r. kath. templomban Hahn C-Dur ünnepi miséje, ének s zenekarra adatik elő. Betétek: Graduale Nagillertől (Sopran s Alt-Solo s Offertorium Prochtól, Sopran s Hegedűszo zenekarkísérettel (sopran Schmid Mariska k. a.; hegedű Dr. Matyeka K.)

Az állami iskola hangversenye hétfőn — f. hó 7-én — este 8 órakor tartatik meg a „Nr. 1.” nagytermében. Ezen felette élvezetesnek ígérkező estélyre különösen fölhevítjük a t. közönség figyelmét.

Új alapító tag. Öröndetes hírről kell jelentést tennünk. Balogh Tamás rom. kath. főgymn. tanár felhívást intézett a fiatalsághoz, hogy adakozzanak a kultur-egylet javára s lépjenek az alapítók közé. A lelkes felhívásnak megvolt az eredménye; a hazafias fiatalság felfogta a felhívás jelentőségét s rövid idő alatt 100 frt 50 krt rakott össze, mely összeget Balogh tanár vezetése alatt már át is adták az elnöknek. A felhívást és az adakozók névsorát jövőre közöljük. Azt hisszük, a hazafias, szép cselekedet nem szorul dicséretre.

Felolvasás. A polgári körben folyó hó 5-én rendezni szándékolt általános érdekű felolvasás közbejött akadályok miatt nem tartathatván meg, az első előadás f. hó 19-én este fog tartatni, miről az érdeklődő nagy közönség ez uton értesítettik.

Postatakarékpénztár. A közmunka- és közlekedésügyi miniszter felhatalmazta a brassói m. kir. posta-

hivalt, hogy 1886. évi február 1-től kezdődőleg a posta-takarékpénztári intézményt bevezetheti. Az erre vonatkozó rendeletet jövőre egész terjedelmében közöljük.

Főispán-változás. Ily czim alatt a „Nemzet” után azt a hírt hoztuk, hogy Pótsa József háromszék megyei főispán lemondása küszöbön áll, s hogy már utódja is ki van szemelve. Ezen híreinkre a „Székely Nemzet” azt írja, hogy ebből a hírből mi sem igaz, bár némi alapja, illetve előzménye van.

Kitüntetés. Benel Arthur m. kir. államvasuti állomás főnök Predálon a svéd királyi Wasa-rend lovagkeresztjével tüntetett ki.

Szebenmegyei hírek. Szerencsétlenség. Freck köz-ség papirmalmában decz. 1-én éjjeli 1 órakor szerencsétlenség történt. A földel leszekadt, s betörve a menyezetet, az egyik kis szobában alvó munkásokra zuhant alá nagy robajjal. A hatalmas robajra a gyár többi helyiségeiből előrohant munkások menteni kezdtek a romok alá temetett embereket kik közül Lingfeld Vilmos közsörüs-mestert három segédjével együtt, azonban már csak halva tudták elővonsolni. Rajtuk kívül még két munkás szenvedett nehéz sérülést. A hivatalos nyomozat most foly. — *Tűzvész.* Egy mezei tanya decz. 3-án este 12 órakor tűz ütött ki Szabó Tamás telkén, s elhamvasztotta széna-színét tele takarmánnyal, a mellé épült istállótól együtt. Az istállóba szorult ökröket szerencsére még elég hamar sikerült megmenteni. A kár így is meghaladja az 500 forintot. — *Öngyilkosság.* A „H. Z.” Szebenből röviden jelzi, hogy Kis-Poldon egy tartalékos közkatonára felakasztotta magát.

Hülyék. Azt kérde a mester a korcsmában a számvevőtől: „Mondja csak, tisztelt uram, ma hirlapomban hülyékről olvastam; ezek is emberek?” — „Igen, mester — volt a válasz — emberek, mint ön és én.” De a számvevő kifelejtette feleletéből a „Kronstädter Zeitung” redakcióját.

Törekvő magyarság a bukaresti. Elszigetelten állanak az anyaországtól, s ép azért minden lehető meg is tesznek tömörülésükért. A szellemi élet emelésére önálló műkedvelői társulatot alakítottak, mely már több, kitűnően sikerült előadást rendezett. Most is, folyó hó 5-én adják az Orpheumban Bakay Antal igazgatása alatt Szigligeti kitűnő népszínművét: „Háromszéki leányok Brassóban.” Rendező Balló Károly, dalvezető s ügyelő A. Kodra Gyula, sugó Bartalis Dénes; közreműködők: Bakay Antal s neje, Prokuk Ferencz, Nagy János, Gyenes Jánosné, Balló Károly, Boga Jani s Mari, Arany Lajos, Mihály József, Bartalis Regina, Hendel Lina, Botos József, Ráday Ferencz, Bors Ádám, Beneze Sylvester, Kovács Károly, Buday Ferencz, Miklós János, Nagy József, Geréd Ignác, Fülöp Karolina s Ágnes, Kodra Gyula, Kovács Albert, László József, Balázs István s Zekes György. — Isten áldása legyen e törekvő, derek magyarságon!

Gyilkos vadkan. Koburg herczeg cserépfalvi birtokán nagy vaddisznó vadászat volt a napokban. Rövid hajtás után egy hatalmas vadkan tört elő a sűrűből; Foris József erdőőr három golyót röpített bele; erre a kan visszafordult, s rárohant Forisra, s egy hatalmas lökésel a földre terítette. Kétségbeesetten kiáltott Foris segítségért, de mire a vadászok odaértek, a vadkan súlyos sebet hasított agyarával a szerencsétlen ember czombjában. A vadkan csak a kilencedik golyóra esett el.

Emberölés. Dobolón a mult héten egyik korcsmában összevesztek a duhajkodó legények, kik közül a legerősebbikre rálestek ellenfelei s az udvaron a koromsötét éjen hátulról fejszével leütötték. Mikor a legény már elkábitva az ütéstől a földön feküdt, embertelen megtámadó a szerencsétlennek fejét a szó teljes értelmében szétverték, hogy a koponyacsontok diribdarabban váltak el egymástól a boncolás alatt.

Tömeges gyufamérgezés. Az utolsó időben több gyufamérgezési eset fordult elő Maros-Torda megyében. Marosvásárhelyt Gál Ida, az ottani szintársulatnál alkalmazott páholy-nyitónó mult szerdán gyufafejeket vett be, minek következtében meg is halt. — Ugyan e megye Radnótfája község oláh lakosai közül ez évben három ölte meg magát gyufával. Legutóbb a 26 éves Modován Demeter s ennek apja tetek kísérletet gyufamérgezéssel. A fiut tegnap temették el. Az apa élet-halál közt lebeg.

Elvetemedett bosszuálló. Silingián történt, hogy Kujedán Sándor egy késsel bosszúból leszurta Heller Tógyer és Muresán Jöv silingiai lakosokat, kik haragosai voltak s kik a menyegzőn mégis megjelentek. Heller Tógyer szörnyet halt, Muresán Jöv pedig két óra mulva a szurás után hunyt el. Az elvetemedett gyilkost, ki ily könnyedén tudott kioltani két emberéletet, a csendőrök elfogták s átadták a kir. bíróságnak.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885. december hó 5-én.

Római papírpénz	20 frankos	8.53 vétel	8.56 eladás
„ ezüstpénz	20	8.40	8.50
Napoleon'or (aranypénz)		9.95	9.99
Török lira		11.26	11.36
Orosz imperial		10.14	10.24
Arany		5.92	5.97
Orosz papírúbel		122.25	123.—

Felelős szerkesztő: Sztérenyi József.

H I R D E T M É N Y E K.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzlete BUDAPESTEN

(alapított 1842-ben, részvénytőke 5.000.000 forint)

az 1883-iki XXXI. törvények értelmében

részletveket minden a budapesti hivatalos árfolyam lapban jegyzett sorsjegyekre, tetszés szerinti részletfizetésekre kibocsát.

Képviselve

ORÉNDI FRIGYÉS bank- és váltóüzlete által

(205) 25 --

Brassón, Színház-utca 94. sz.

Az ötven év óta

a bécsi piacon fennálló nagyban posztó-czég

„a jó pástorhoz“

ezelőtt STROHSCHNEIDER VINCE,

BÉCS,

I. Rothenthurmstrasse 14.

eladja teljes raktárát

valódi brünni

GYAPJU-POSZTÓKBAN

egész ur-ruhára való végekké

teljesen elég

egy egész öltönyre

és pedig kabát, nadrág és mellényre,

minden színben s elpusztíthatatlan minőségben az

alábbi két legolcsóbban szabott árban, úgy mint:

II. minőség egy egész öltönyre 3 frt 50 kr,

I. minőség „ „ „ 4 „ 50 „

Ezen végekből mintak nem küldhetők szét, ellenben

kötelezem magamat itt a nyilvánosság előtt a nem tet-

szó árukat feltétlen visszavenni.

A fenti posztók elküldése csomagolási díj felszámí-

tása nélkül történik, vagy az összeg előzetes beküldése

mellett.

A Resolvirszappan,

feltalálva és sajátkezűleg készítve Pichler Ferencz es. kir. közös hadsereg-

beli főállatorvos által,

meggyógyít minden bőrhíányt s kiütést mindennemű háziállatnak, mellőzi a lovak minden használati s szépség-hibáját, gyógyít különösen minden merev-

séget, akár friss, akár régi, s főleg mirigy s esontbajok, nemkülönben

izom-gyulladások, nyereg- és szerszám-feldörzsölések ellen radikális orvosság.

A resolvir-szappan részben különféle alpesi növények s gyanták ki-

vonatából készült s teljesen mentes minden kantharidaktól és más az egész-

ségre ártalmas higanyból készült alkatrészekről.

A resolvir-szappan kiváló tulajdonai s gyors gyógyerejénél fogva

több gazdasági egyet, állatorvos s számos földbirtokos által ismételtén kitün-

tető bizonyítványok s elismerő köszönő-levelek által lett kitüntette.

1 darab Resolvirszappan 50 gr. nettosúlygal, 10 beteg ló számára elegendő, 1 frt.

1 „ „ 120 „ „ 25 „ „ „ 2 frt 40 kr.

Minden darab szappanhoz mellékeltek egy az illető ország nyelvén

írt használati utasítás

Vezérigynökség minden világrész számára: Wasilewski és

Pilaski-nál Varsóban.

Főraktár Magyarország számára: Török József gyógytára

Budapestben. — Főraktár Brassó és környéke részére: Hornung

J. gyógytára; továbbá kapható Magyarország majd minden

gyógytárában s vegyi-árak kereskedéseiben.

Minden utánzás megakadályozása céljából minden doboz resolvir-

szappan el van látva az itt ábrázolt s törvényesen bejegyzett védjegyünk-

kel s saját külön jelzésünkkel (facsimil.) WASILEWSKI és PILASKI,

(277) 2-10 Warsó.

VERSENY

a lópokrócczal való szédelgés ellen!

Az ezelőtt özv. Lichtenauer és fiai czég alatti,

87 év óta fennálló

esasz. kir.

orsz. szab.

(267) 3 4

takaró- és lópokróc-gyár

bécsi rakhelye által

190 cmtr. hosszú, 130 cmtr. széles, elpusz-

títhatatlan minőségű

lópokróc-zokat

sötét alapszínben s élénk színi kerettel

darabonként **1 frt 60 kr.-ért**

beleszámitva a csomagolást is.

Csakis a nagy tömegekben való gyártás és óriási kelendőség által va-

gyunk azon helyzetben, hogy ezen lópokróc-zokat ily rendkívüli nagyságban,

kitűnő minőségben s ily hallatlan olcsó áron adhatjuk.

A küldeményezés utánvétellel történik. Meg nem felelő minden kifogás

nélkül visszafogadtatik.

A czég pontosan megfigyelendő.

Pferdedecken Fabriks Haupt-Niederlage, Wien, I. Rothenthurmstrasse Nr. 14.

Am 1. und 15. eines jeden Monats beginnt ein neues Abon-

nement auf das oppositionelle

„Budapester Tagblatt“,

dessen Prämmeration hiemit der deutschlesenden Bevölkerung empfohlen wird. Wie bisher, wird das „Budapester Tagblatt“ unabhängig nach jeder Richtung bleiben, frisch und interessant sein und den Lesern stets die besten Arbeiten und neuesten Nachrichten vorlegen.

Ein Hinweis auf unser Blatt und unsere hervorragenden Mitarbeiter genügt. Im politischen Theile brachten wir Artikel von:

Graf Albert Apponyi, Stefan von Bittó, Graf Aurel Dessewffy, Klemens Ernuszt, Franz Fenyvessy, Béla Grünwald, Emerich Hódossy, Ferdinand Hódossy, Ferdinand Hoászky, Ludwig Horváth, Paul Királyi, Albert Kovács, Paul von Somssich, Ladislaus Tomesányi, Emerich Veszter, Adolf Zay, Graf Robert Zselinszky.

Im Feuilleton veröffentlichen wir Arbeiten von:

Kornel Abrányi jr., Emil Abrányi, Madame Adam (Juliette Lamber) in Paris, Helene von Benitzky-Bajza, Graf Nikolaus Bethlen, Francis Broemel in London, Jules Claretie in Paris, Gregor Csiky, Graf Karl Corinini in Görz, Baron Carlos von Gager in Dresden, General Richard Gelich, Baron Nikolaus Horváth, Hieronymus Lorm in Dresden, Koloman von Mikszáth, Berthold Moldauer in Wien, Emil Peschkan in Frankfurt a/M., Elise Polko in Deutz a/R., Gräfin Anna Pongrácz in Wien, P. R. Rosegger in Graz, Leopold von Sacher-Masoch in Leipzig, Thomas von Szana, Dr. Ludwig Tolnai, Béla von Tóth, Emil Mario Vacano in Szt.-Pölten, Hermann Vámbéry, Johann Vajda, Johannes Ziegler in Wien.

Unsere Romanbeilage wird wie bisher, so auch in Zukunft die besten Hervorbringungen der Weltliteratur publizieren.

Gegenwärtig publizieren wir eine humoristische Erzählung von Moriz Jokai: „Ein Putsch in Rumänien.“

Im Laufe des Monats November folgt eine Novelle von

Karl Erdmann Edler: „Baldine“.

Im Laufe des Monats Dezember publizieren wir nach diesen Meisterwerken der Literatur einen kleinen Roman von

Koloman Mikszáth: „Das Gras von Pohina“.

Die Abonnementspreise betragen:

für einen Monat fl. 1.20 für ein Jahr fl. 14.—
für drei Monate fl. 3.50 für ein halbes Jahr fl. 7.—

Neueintretenden Abonnenten, welche das „Budapester Tagblatt“ auf drei Monate pränumerieren, liefern wir das Blatt gleich nach erfolgter Einsendung des Abonnementsbetrages bis zum 1. Jänner

g a t i g.

Administration des „Budapester Tagblatt“,

Budapest, Gittergasse, Karlskaserne 7.

(257a) 4 3

a Pesti magyar kereskedelmi banktól.

Részvénytőke 5 millió forint.

A nagyérdemű közönség könnyebbitése a „Pesti magyar kereskedelmi Bank“ elhatározta, a budapesti értéktőzsdén jegyzett sorsjegyekre az 1883. évi XXXI. törvények alapján igen kis havi részletfizetésekre törvényesen belyegzett részletveket kiadni, s ezen üzletág tofanatositásával Adler L. Jakab helybeli váltóüzletét bízta meg.

Adler L. Jakab váltóüzlete Brassóban ajánl a n. é. közönségnek

SORSJEGY-RÉSZLETÍVEKET

kiadva a PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK által

* a vevő kívánsága szerint 12, 18, 24, 30 s 36 havi részletfizetésre. *

Az első részlet készpénzfizetése után a vevő már törvényes tulajdonosa a részletív lejártá előtt netalán tett nyereséynek.

Egyelőre kaphatók a következő részletívek:

	25 drb	9	6	3	15 drb	6	4	2	Bécs városi sorsjegy	Szerb 3% járadék sorsjegy	Tisza-szabályozási sorsj. 4%	Magyar járadék egész	Hitel-sorsjegy	1864. évi állam-sorsjegy
Magyar	9.25	3.33	2.22	1.11	8.55	3.42	2.28	1.14	5.—	1.26	4.91	4.75	7.08	6.84
Vörös-kereszt-sorsjegy	10.50	3.78	2.52	1.26	9.75	3.90	2.60	1.30	5.66	1.44	5.59	5.40	8.06	7.79
Öztrák	12.41	4.47	2.98	1.49	11.55	4.62	3.08	1.54	6.71	1.70	6.61	6.35	9.53	9.20
Öztrák	14.48	5.61	3.74	1.87	14.48	5.79	3.86	1.93	8.43	2.13	8.30	8.03	11.97	11.56
36 havi részlet, á frt														
30 havi részlet, á frt														
24 havi részlet, á frt														
18 havi részlet, á frt														

Ugyanitt más sorsjegyekre is kaphatók részletívek.

Különös előnyben részesül a részletívek vásárlója az által, hogy a havi fizetéseket nálam eszközölheti, mi által a fel már portóban is egy részletet megtakarít. Ugyan nálam készséggel adatnak szóbeli s írásbeli felvilágosítások.

A budapesti magyar kereskedelmi bank részletíveit újból ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe, annyival is inkább, mert érintkezésbe jó a főváros legrealisabb pénzintézetével, mely a törvényes százaléknál többet nem számít.

Kiváló tisztelettel

Adler L. Jakab,
váltóüzlete. Főter, Virágsor.

(239) 21-30

Brassó, főter, virágsor.

Alapított 1842. Kapható Adler L. Jakab váltóüzletében.